

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

..... APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiilor:
Pe un an 240 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.
Pe jumătate de an 120 „		
Pe un pătrar de an 60 „		
Un număr 5 Lei.		
Pentru străinătate pe un an 300 Lei.		

„Înțelepciunea vieții”.

Ca îndreptar în materie de studii servesc membrilor corpului didactic programele analitice pentru învățământ.

Programele acestea mărginesc terenul de acțiune al profesorilor în anumite direcții și de vreme ce raportul dintre ceea ce au să profeseze dela catedră și dintre timpul fizic ce le stă la dispoziție în cursul anului școlar nu e echilibrat, adeseori auzim plângeri și constatări, că elevii sunt supraîncărcați.

Tineretul, ținut pe băncile școlii, învață multe și de toate și în loc lumea să fie multumită, observăm că mereu cârtește împotriva programelor analitice, pe temeiul cărora se face acum pregătirea adolescenților pentru viață.

*

Nu spunem nimic nou, când accentuăm, că planul de învățământ e în mod consecvent expus la critică, fie în public, fie în particular. Care de care e mai înarmat cu argumente. Și fiecare are câte o soluție, ba că ar trebui așa, ba pe dincolo. În definitiv reiasă din criticile aduse, că planul de învățământ e „claudicans”, adică șchioapătă.

În cele ce urmează o să încerc să explic, ce e urmarea acestei șchioapătări.

Dacă cercetăm cu luare aminte, imposibil să nu ajungem la încheierea, că de multe-ori e uimitoare pregătirea studenților în domenii, cari sunt departe de noi, am putea zice departe ca cerul de pământ.

Pentru exemplu: flora-fauna Siamului o cunoaște elevul ca ograda părinților săi. Probleme matematice încălcite le desleagă cu ușurință. Cu „aorist”-ul verbelor grecești încă s'a familiarizat.

Dar nu cunoaște viața în multele ei înfățișări și schimbări, viața în evoluarea ei continuă.

Și de aceea o seamă de tineri de bună speranță, în primele lor avânturi cad pradă neînțelegerii vieții, întocmai ca insectele care atrase de farmecul luminii joacă în jurul ei jocul lor de desfătare, dar în acelaș timp și jocul trist al morții.

În fața acestui fapt cine ar cuteza să susțină, că lumina este element ucigător?

Lumina nu ucide, ci dimpotrivă ea înalță, dacă ști cum să te apropii de ea, în clipa însă când, în neștiința ta, dai asalt asupra ființei ei, te pomenești în întunec.

Cam așa e și înăuntrul vieții.

Cine nu cunoaște teaturile ei sucite, zboară în mijlocul ademenirilor și robit de frumusețea aparențelor, se prinde în năpasta aruncată cu iscusință de ispitele ei.

Așa se explică, că vedem uneori tineri, cu cunoștințe largi, porniți pe drumul vieții, cari atinși subit de puterea intensă a luminii vieții, în curând zac înfrânți la marginea acelu drum pe care aveau să-l facă.

Cine n'a văzut tineri, cari dintr'odată au urcat câteva spițe ale scării înaintării, dar ajungând la înălțime, au fost cuprinși de amețelă în așa măsură, încât s'au trezit în abis.

De aceea se pune marea întrebare: ce e de făcut cu asemenea tineri, pentru a fi păstrați pe seama vieții.

*

Ca unul, care de ani de zile stau în slujba sufletului, nu mă pot reține de a nu agita ideea că mult așteptata îmbunătățire pe terenul atins mai sus n'are să urmeze până ce în programele analitice pentru învățământ nu se va lua un obiect nou de studiu, o nouă disciplină, care nu se chiamă nici literatură, nici istorie, nici știință naturală, ci se chiamă „Înțelepciunea vieții”.

AUREL MOACA.

Episcop Nicolae Velimirovici :**Muncitorului Zdravcu T., care întreabă:
Ce înseamnă cuvintele lui Hristos: Eu am venit
să arunc foc asupra pământului?**

Noi adesea vorbim despre focul zavistiei, despre focul urii, despre focul pasiunii și despre focul oricărei neplăceri. Bineînțeles acest foc nu l-a adus pe pământ Impăratul adevărului și iubirii, Hristos. Departe de acestea! Acest necurat foc ne vine dela viforul focului din iad ce stropește și pământul.

Hristos a adus acel foc sfânt, prin care El din veci și în veci a dat căldură și lumină. Acela este focul adevărului și iubirii, foc curat dumnezeesc din căminul vecinicii, care se numește sfânta Treime. Focul adevărului care radiază căldura iubirii.

Acesta este focul în care creștinul arde dar nu se mistue, după cum rugul din pustie a ars dar nu s'a mistuit.

Acesta e focul pe care l-a simțit prorocul Ieremia în oasele sale și care necurmat l-a îndemnat să descopere adevărul lui Dumnezeu.¹⁾

Acesta este focul care s'a pogorât asupra apostolilor în chipul limbilor de foc și care a îndrumat și luminat pe simplii pescari făcându-i cei mai mari înțelepți.

El acel foc care a luminat fața arhidiaconului Ștefan și l-a făcut asemenea îngerului dumnezeesc.

Acesta este focul duhovnicesc al adevărului și iubirii prin care apostolii și misionarii creștini au renăscut omenirea, au însuflețit cadavrul păgânei omeniri, curățindu-l, luminându-l și călăuzindu-l. Tot ceace e bun în lume, e din acest foc ceresc, pe care Domul l-a pogorât pe pământ.

Acesta este foc ceresc prin care se curăță sufletul, după cum aurul se curăță în focul pământesc. Cu ajutorul luminii focului acestuia noi găsim calea; aflăm de unde suntem și unde mergem; cunoaștem pe Tatăl nostru cel ceresc și împărăția de veci. Dela acest foc se încălzesc inimile noastre de nespūsă iubire față

de Hristos, după cum au simțit și descris și cei doi apostoli în Emaus: *în noi nu vorbesc inimile noastre atunci când ne vorbește.*

Acest foc a mânat pe Hristos a se pogori din cer pe pământ și ne mână și pe noi a ne ridica spre ceriuri.

Toți suntem bolezăți cu acest foc sfânt, după cuvintele lui Ioan: *eu vă bolez cu apă, iar El (Hristos) vă va bozeza cu Duh sfânt și cu foc.*

Acest foc lucrează în inima omului nedescrisă râvnă pentru tot ceace e bine. El pe cel drept îl bucură, iar pe păcătos îl chinue. Și pe noi adesea ne chinue până când pe deplin ne curățim de orice nedreptate și întinăciune. Căci scris este: *Dumnezeu e foc care arde pe cei păcătoși.*

Pacea și bucuria dela Dumnezeu.

Traducere din limba sârbă de:

Pr. A. Uroș-Doloveanu.

**Religia ca influență socială
asupra criminalității.**

Printre variatele mijloace preventive pe cari societatea le utilizează în lupta pentru micșorarea criminalității, religia constituie un factor de o importanță nediscutată. Laboratorul, dactiloscopiile, psicoanalizele și alte mijloace experimentale nu pot să ne etaleze în realități concretizate toate cutele complexului și — adeseori — neînțelesului suflet omenesc, educația, pedepsele privative de libertate, ocnele ori pedeapsa cu moartea, uneori nu rețin dela criminalitate, până când frica de Dumnezeu și bunele exemple biblice inspiră calm și coboară în suflete o caldă iubire pentru aproapele nostru.

În societățile primitive și în epoca teocratică, dreptul, ca noțiune generală, a fost confundat cu religia, iar o ramură importantă a lui, dreptul penal, la origine a fost în întregime religios. Infracțiunea era considerată simultan ca un act antireligios, prin care era lezat nu interesul social, ci religia. În epoca teocratică, dreptul și legile erau considerate ca revelațiune divină, deci, pedeapsa a fost, potrivit acestei concepții, o satisfacție ce se aducea divinității, prin intermediul oamenilor, și se numea expiațiune divină.

La criminali, religiozitatea nu este sinceră și bazată pe un fond etic, moral, ne spune Lombrozo, ci pe oportunitate și superstiție. În pragul vre-unei lovituri pândite de riscuri pri-

1) Ieremia 23, 29.

mejdioase, ori descoperiți fiind, sub teroarea chinuitoarelor imagini dictate de convingerea aplicării inevitabile a necruțătoarelor pedepse, infractorul manifestă o falsă religiozitate, ce crede că va avea de efect un ecou divin, tradus într-o facilă evadare, ori în vre-o măsură suspensivă de pedeapsă. Un exemplu asupra falsei religiozități a criminalilor, avem în persoana lui Matuska, atentatorul dela Bya-Torbágy și Luttenburg.

Cezare Lombrozo într'una din ultimile șale cărți constată, că numai religia bazată pe o înaltă *morală creștină* are o influență moralizatoare asupra individului, exercitând în acelaș timp o acțiune dăunătoare criminalității. La Geneva și la Londra unde predomină fondul moral al religiei, criminalitatea este în continuă descreștere. De altfel se cunoaște marea religiozitate a Englezilor, unde Biblia este lectura cea mai plăcută, cea mai antrenantă și unde editorii lansează noua și vechea scriptură, cu o pasionată aviditate după excepțional, în diferite mărimi, culori și forme.

Religia bazată pe cultul formelor externe, lipsindu-i fondul de înaltă morală simțită, produce un efect contrar. De exemplu în Normandia unde predomină respectul religiei rituale, criminalitatea este foarte mare.

Autorul lui „l'uomo delinquente“ recunoaște puterea moralizatoare, educativă a religiei conchizând, că religiunile fanatice, pasionat morale pot împiedeca criminalitatea.

Un alt mare reprezentant al școlii pozitivistice italiene: baronul Rafaele Garofalo, fost profesor de drept penal la Universitatea din Neapole susține că religia este una dintre cele mai active forțe educative, cu condiția ca instrucția religioasă să aibă ca adevărat scop educația morală, contribuind în acest fel, în mare măsură, la formarea caracterelor oneste și la zdrobirea criminalității.

Grija pe care o poartă omenirii criminalității, educatorii și legiuitorul în nobila lor tendință de a reduce acest teribil flagel social care este criminalitatea, le îndreaptă privirea spre diferitele influențe sociale asupra criminalității, spre a fi analizate și studiate. Unele dintre aceste influențe, educația și instrucția literară, sunt adeseori perfecționate și turnate în forme mai ușor asimilabile pentru marea masă anonimă, aducând rezultate fericite.

Religia creștină prin universalitatea sa și prin profundele precepte morale ce le cuprinde, reprezintă cel mai puternic instrument de luptă în contra imoralității, în mâna oamenilor con-

știenți și demni de menirea lor. Credința în Dumnezeu a fost pentru oamenii cinstiți pururi un tonic, în momentele de grea cumpănă ale vieții, și o nouă speranță, un nou imbold, când prăbușit din ce în ce mai jos, în marasmul neglijințelor, muștrat de conștiință și căit, ridici ochii tăi spre lumina cerească.

De aceea, toți cari sunt învredniciți de Domnul să propovăduiască învățăturile lui, sunt datori să coboare cu sinceritate în sufletele celor mici, pe cari legea îi izbește dureros, de câte ori o calcă, să-i îndrepte pe calea adevărului, să-i facă să respecte valoarea vieții apropiului prin exemplu și educație și atunci, cu fiecare diu acești apostoli ai binelui, cu acești creatori de caractere, se va închide câte o pușcărie și se va desființa câte un ospiciu.

Cornel Băican.

Religiozitatea mitropolitului Șaguna.

Beduinul, călător pe arzătoare și nesfârșite valuri de pustie, mânat de dorul scumpelor mărgăritare, se oprește obosit în umbra oazei, înviorându-și corpul cu apă cristalină și întremându-și sufletul din amintirea peregrinilor înaintași, străbătând aceleași drumuri, și încrustați în lemn de palmier...

Societatea noastră academică,*^{*)} urmând unei vechi tradiții, lăsând la o parte astăzi greul muncii fără preget prestată de membrii ei, își înviorază sufletul din amintirea mitropolitului Andreiu, care de-acolo, din capela de sub brazii Rășinarilor planează peste neamul și legea strămoșească...

An de an venim în astă zi și dată, noi și toți din urma noastră, ca să împărtășim în taină toate simțemintele noastre „întâiului chemat“ și botezat cu nume de apostol, ca să ne aprindem focul dragostei din flacăra nestinsă, a marelui Andrei.

...Il știm doar de prin cărțile de școală, din broșuri, ziare și reviste și din toate aceste cunoștințe sumare, încercăm în fiecare an de ziua aceasta să-i prindem portretul în mijlocul nostru... Nu-l putem reconstitui integral, căci n'a fost domeniu în viața noastră națională în care el să nu fi avut rolul conducătorului fără seamăn, lucrând înțelepțește din înălțimea chemării sale... Ii vom privi laturea comună în toate acțiunile sale și așa, voiu încerca să remarc,

^{)} Societatea „Ioan Popasu“, în cadrul căreia vicepreședintele Ioan Rachitovici a dat cetire la 30 Noemvrie a. c. acestei conferințe.

succint măcar, religiozitatea lui Șaguna. Căci într'adevăr, ce mai mult am admira la chiri-arhul chiri-arhilor, decât virtutea religiozității care l-a însoțit și l-a ajutat să ducă la izbândă multitudinea preocupărilor sale din timpul păstoriei.

Semnificativă e și venirea sa pe lume, în 20 Decembrie 1808, cu cinci zile înainte de prăznuirea sfântului Crăciun, când cerul e deschis.

Ales fiind din pântecul maicii sale să binevestească poporului mântuirea, s'a hotărât și hărăzirea acestuia în timp sfânt și cu sfântă misiune... Crescut în casa părintească din Mișcolț sub blânda ocrotire a mamei sale Anastasia o matroană care întruchipează virtutea smereniei și a evlaviei, își îmbogățește încă din fragedă copilărie sufletul, cu mărgăritarele credinței strămoșești.

Și așa fiind, ușor ne explicăm de ce și-a părăsit cariera civilă, în care ajunge departe, cu titlurile câștigate prin străinătate, căci un dor și nețărmurită dragoste îl chema în slujba celor sfinte, începând la 21 de ani studiul teologiei, și de care nu s'ar mai fi despărțit, chiar de ar fi avut o sută de vieți, cum singur afirmase.

...La urcarea scaunului episcopesc din Ardealul tuturor suferințelor, Șaguna n'a găsit decât un popor robit în cultură, limbă și credință, care și-a pierdut de mult nădejdea în limanul mântuirii. Inscăunarea lui era apariția unui soare uriaș pe cerul mohoșit de până atunci, care arde legiurile tirane și aprinde focul dragostei de neam și lege în orice suflet de român. El vede descătușarea și prosperarea neamului numai sub scutul unei biserici naționale organizate și în acest scop luptă cu atâta energie până ce izbutește să reînființeze scaunul mitropolitan din Ardeal, pe care îl ocupă cu venerabilă precădere. Și de acolo, din înălțimea chemării lui, împodobit fiind cu virtutea religiozității, a purtat cu cea mai mare demnitate toiagul arhipăstoresc cu care a învins puterea focului și cu care a viețuit până la moarte.

Aruncat în val-vârtejul tulburărilor din 1848, se face eoul poporului desnădujduit și cu înțelepciunea coconilor din cuptorul cel de foc, neslujind făpturii, ci ascultând de șoapta sufletului său întărit în legea ortodoxă, înfruntă văpaia focului vrăjmaș, laudând pe Dumnezeu!

Și dând un așa frumos cadru bisericii străbune, s'a îngrijit s'o și împodobească cu ghirlandele credinței strămoșești, împletite din frumusețea cântărilor de strană și a orânduiei tuturor slujbelor divine. Ridică nivelul cultural și de sfințenie al preoților, prin însași povăța sa

directă sau prin scris și institue oficial, seminarul generator de păstori de suflete, pregătiți în trei ani de școală.

Imbogățește stranele bisericii cu toate cărțile necesare sfintelor slujbe încurajând și iubind chiar atât de mult cântarea bisericească, care după dânsul era comunicarea între cer și între pământ.

De-aceea, cu atâta sfințenie s'a îngrijit de păstrarea și fixarea pe note a melodiei bisericești și dispune introducerea răspunsurilor liturgice, în cor, pe mai multe voci, dând astfel cultului divin o frumusețe sublimă și înălțătoare. Simțul religiozității sale, căuta pe orice cale să-l inoculeze și în tinerimea studioasă, dispunând ca fiecare început și sfârșit de prelegere să se săvârșească în rugăciune.

Dar, ceea ce Șaguna a cerut dela alții, a făcut singur întreit, lipsit de fătărie și cu convingerea bunului păstor, ce-și duce turma pe imășuri mănoase, scaldate în ochiuri de izvoare.

În cercetarea slujbelor divine, era primul și cel mai regulat, așa încât rarele-i absențe erau privite cu multă îngrijorare de credincioșii ce-l credeau reținut de boală, când de fapt aceasta, sau înalte interese eclesiastice, îl opriau în cabinetul său.

În anii din urmă, când tot mai mult slăbii de morb și bătrânețe ne mai putând părăsi nici patul, necum să mai participe la sfintele servicii, în ajunul Crăciunului, Botezului și Paștelor, chema la sine pe duhovnicul seminarului de atunci, ieromonahul German, să-i citească părți din rânduiala ceasurilor împărătești... Și asculta metropolitul cu ochi scaldați în lacrimi și sorbea din duhul slovei cuvântătorului părinte!

Era fanatic în credință, căci deși nu exista ramură a științelor fără s'o priceapă, nu voia să admită nimic decât ceea ce se bazează pe temeiul sfintei descoperiri. Și așa pe pat de boală fiind, nu lua medicamentul, până ce binecuvântându-l nu invoca puterea divină asupra lui și nu-și odihnea corpul slăbit de ani și suferință, fără să dea așternutului arhieresc și smerită binecuvântare.

Duh din duhul său a dorit să insuflă preoțimei ortodoxe și de aceea, deosebit de opurile ce scrisese în viața de păstor, începând cu cărțile de ritual, legiuri și până la Statutul organic în care se cuprinde toată viața bisericii dreptmăritoare, în pragul morții fiind, s'a nizuț să creeze un op de pastorală, călăuză sfințitoare pentru preot și care ne-a rămas și până astăzi.

Dar, în stârșit, lumina sfâșietoare de întu-neric se stinge, lăsând prin monumentalul-i testament, toată averea sa bisericii și instituțiilor ei.

Șaguna închide ochii pe vecie în anul 1873, după 65 de ani de viață și un sfert de veac de păstorie.

Trimisul providențial își depune mandatul în fața tronului ceresc și arhipăstorul celce a încrucișat sabia cu puterea sfintei cruci întru izbăvirea neamului de asupriri streine, își culcă capul spre vecinică odihnă sub glia brazilor din Rășinari.

De atunci s'au scurs decenii multe în muncă, dar amintirea mitropolitului făuritor de neam și națiune, a rămas neștearsă în sufletul urmașilor, cum vie și neștearsă vom păstra-o noi și vom lăsa-o iarăș ca secolii din gură 'n gură să o spună altora pe vecie. Iar noi, aleșii lui de mâine, avându-i amintirea talisman ocrotitor pe cale, îl vom urma întocmai în sfințenie și fapte și pentru tot ce ne-a făcut și lăsat spre moștenire, ne alăturăm azi sufletele în pios cortegiu de pomenire, cum zice și poetul:

*Dinspre vale s'aud glasuri prin „aminurile“ ruple, —
E poporul care vine să-i dea viață pentru lupte;
Lui Andrei ce-și doarne somnul, sub capela dintre brazi
Celce ne-a trezit din noapte; și ne-a dat tot ce-avem azi.*

Pe pământul făgăduinței . . .

— Note de drum —

De ing. Petru Fotoc

Să mi-se ierte aci o înfățișare a modului cum se sărbătorește în biserica sfântului Mormânt, ziua Învierii, ba mai bine zis însași sfânta Înviere, că altcum și-o închipuie creștinul și altcum ne vorbește despre ea o legendă, care așa de repede pornise, că suntem gata a o adopta ca adevăr, fără a o fi trecut sub examinarea obiectivă a realității. Aceasta pune la încercare o credință creștină și crede a contribui la cimentarea religiozității noastre dacă actul învierii îl investește chiar și acum în haina mitului, par'că acela care a bătătorit calea pele-riului până aci, nu ar fi întreprins această călătorie chiar în vederea sfintelor Paști, îndemnat de adâncă sa încredere în Domnul, pe care n'o alterează ceremonia taptică, fără a se recurge la înmixțiuni, cari deloc nu ne întăresc legea. Acesta este crezul meu, crez care percepe în toată măreția sa actul învierii, care mă cutremur la auzul *Hristos a înviat* și mă face a soarbe cu nesaț lumina sfintelor Paști. Poate bătătoresc căi greșite, dar nu pot lua ad litteram, cele ce se

scriu, că anume în mâna șefului bisericii, care șterge cu vată unsoarele de pe lespedea mormântului „când este voia Domnului, prin cupola sfântului Mormânt, coboară de sus sfânta lumină, cu sgomot, și vata din mâna Patriarhului se aprinde dela sine“. „Lumina asta nu frige“. „Șeful bisericii ortodoxe primește direct de sus această lumină“. Iar cu reprezentanții altor confesiuni o asemenea minune nu se poate întâmpla. Eu mă simt tot așa de bun creștin, ca și acela care a scris pătenia asta, măcar că sunt Toma și chiar în mod hotărît, până nu aud cuvântul autorizat al bisericii mele, ce este adevăr: avem de a face cu o legendă sau e adevărat și atunci păcat, că această minune dumnezească nu se popularizează, că maica noastră biserică, să nu fie nevoită a alinta la brațele ei scumpe și fii certați cu credința, cum par a fi eu insumi. Un alt autor ortodox român esplică originea flacării, ca efectul frecatului cu vată a lespezii de marmoră, iar scriitorii germani mai politicoși, scriu doar atât: „Vor dem Eingang harren die betenden Priestern, ringsum die Andächtigen des Augenblicks, wo das vom Himmel gefallene Feuer aus der Grabes öffnung herausschlägt, ein Moment, der mit wildem Jubel begrüsst wird“. Credincioși și curioși se îngrămădesc la fel în sfântul lăcaș în vederea ceremoniei înălțătoare și nu se sflesc a asista aci chiar și cucoanele muzulmane. Cei mai mulți creștini, veniți din depărtările deșertului, petrec noaptea în sfântă reculegere și cupriși de duhul credinței nu slăbesc din mână maldărul cu 33 lumini de ceară curată, abea se mai pot potoli, până li-se împarte lumina și aprind toate lumânările, fiecare închinată câte unui an, din căți a petrecut Fiul pe pământ. Lumina aceasta se perpetuează din urmași în urmași, căci cu grijă mare s'a transportat dela sfântul Mormânt până în adăpostul umilului mojić din stepele Rusiei pravoslavnice. Alții sting lumânarea și în caz de nevoie mucul negru aprins din nou îmbie aceeaș sfințenie, flacării eterne. În noaptea aceasta, ca și în zilele celelalte ale Învierii, organele polițienești au mult de furcă cu mulțimea imensă, care se adună aici. La fel serbează sfânta înviere și catolicii cu deosebit fast. E o serbare frumoasă ceremonia spălatului picioarelor prin părintele Patriarh, în fața sfintei biserici, în ziua Înălțării.

Brâne preoțești

dela cele mai renumite fabrici și cu prețuri convenabile de vânzare la **Librăria diecezană.**

Mierea ca aliment și terapie.

„Mănâncă miere fiule că este bun fagurul, ca să se îndulcească gâtulejul tău“.

(Cartea Pild. Solomon cap. 24. v. 13)

Nectarul secretat de florile unor plante, pe care albinele îl adună cu multă sârguință din fundul caliciului sau al corolei lor și care nectar este apoi transformat de suc glandelor salivare în gușa albinei și descărcat la întoarcerea ei la stup în prima celulă goală a fagurilor, ori în gușa unei albine tinere, care o împrășteie în picături prin celulele goale, se numește *miere*. Ea conține o cantitate de apă, care evaporează în mare parte prin acțiunea albinelor ventilatoare și prin căldura din stup și după ce celulele sunt căpăcite — operculate — ascund un produs apreciat cu efecte miraculoase. Mierea care răspunde la cele două lipsuri ale noastre, adică ne hrănește când suntem sănătoși și ne vindecă când ne îmbolnăvim, este și un excelent remediu la boli de piept, tuse, plămâni, astmă, bronșită, răgușeală, laringită, constipație, răceală, gripă, suferinzi de stomac, hemoroizi, anemie, oboseală, nervositate, miros plăcut al gurii, tifos. Are un rol important în terapia boalelor gastro-intestinale.

Clement și Lucien Ichès în volumul lor „La santé par le miel“ ne dau o mulțime de rețete, la baza preparatelor medicamentuoase ale cărora stă mierea.

I. V. Voiron scria la insomnie: „Un medic francez povestește, că suferea de o stare nervoasă foarte neplăcută: insomnia, pe care nu mai știa cum să o vindece fără a risca să-și sdruncine sănătatea. Încercase deja multe lucruri. Într-o noapte pe când nu putea dormi și pe când se preumbla prin camera sa, văzu un borcan cu miere. Ii veni gustul de a mânca câteva lingurițe cu un biscuit. Se culcă din nou și adormi imediat. A doua noapte întrebuița același mijloc cu același succes. De atunci nu lipsea nici o seară în care să nu ia 2-3 lingurițe înainte de a se culca. Nervii i s'au calmat și acum doarme foarte regulat. Aviz persoanelor nervoase și suferinde de insomnie“ (Dr Fl. Begnescu).

Dr. Pol. Demade spune în „Le Rucher Belge“: „Sunt de părere că mierea este o resursă terapeutică în afecțiunile căilor digestive și în special în anumite forme de gastrite și de enterite. În termeni mai puțin tehnici voi spune că bolnavilor de stomac și intestine le va face bine întrebuițarea mierei, care are în multe cazuri valoarea unui medicament de primul ordin“. Ziarul „Le Matin“ a publicat un articol, prin care face cunoscut, că întrebuițarea exagerată a zahărului provoacă deseori cancerul — racul. În Statele Unite se preconizează întrebuițarea mierei în locul zahărului. În această țară, precum arată statistica, cazurile de cancer se înmulțesc de când populația lipsită de beuturi alcoolice, caută revanșa în consumarea a tot soiul de dulciuri. Populațiile din Africa, cari consumă mierea în mari cantități, nu cunosc cancerul. Mierea este o resursă terapeutică în afecțiunile de inimă și care are valoarea sa importantă. Dr Zaisz, medic în Heidelberg, a vindecat o femeie în vârstă de 70 ani, suferindă de boală de inimă, cu miere. Boala sa era atât de gravă și pronunțată, încât nici cu medicamentul *digitalis* n'a putut să aducă inima la mișcarea ei normală. Membrile corpului începuseră a se umfla. Era într-o stare desperată. Medicul a supus-o unei cure de miere, pe care bolnava

cu plăcere o consuma. Având deplin succes al însănătoșirii, inima începuse a funcționa regulat, membrele corpului a se desumfla, bolnava era salvată.

E. Sevalle președintele Societății centrale de apicultură din Paris, istorisește, că în lunie trecut, fiind în trecere printr'un mic sat, Lamorlaye, aproape de Chantilly (Oise), a făcut o vizită unei distinse prietene apiculțoră, care se mai ocupa și de cultura plantelor medicinale — ea are astăzi 80 ani — se servea de miere, esența plantelor, pentru vindecarea tăeturilor, a rănilor etc. prin aplicarea ei pe bubă. Care nu fu surprinderea ei prima dată constatând o cicatrizare perfectă a ranei, după 48 ore de aplicare.

Atins de o pată epitalină — fără pericol — ne spune d-l E. Sevalle, a consultat un medic specialist în astfel de boli și i-a recomandat o pomadă pentru aplicat pe pată. Rezultatul a fost nul. Seara la culcare a aplicat miere și peste 7—8 zile pata a dispărut. D-l Stamatelache în revista „România apicolă“ ne relatează un caz din anul 1925—26, pe când un inspector general agronom a venit la ferma Tg.-Frumos în inspecție, seara la masă i-s'a plâns că în tren venind dinspre Cernăuți, a simțit o mâncărime violentă la antebrațul uneia din mâni, s'a observat o roșeață pronunțată ce părea ca o plagă gata să erumpă. Fără alt medicament la îndemână, decât un tampon îmbibat cu miere, l-a bandajat și s'a culcat liniștit. A doua zi dimineața, spre surprindere și bucuria lor, plaga dispăruse după ce mâncărimea încetase încă din timpul nopții. Și astăzi d-l Stamatelache la țară în multe împrejurări de rani, eczeme, etc. atât la oameni cât și la animale întrebuițază cu rezultate bune *mierea*.

Dr Fl. Begnescu demonstrează superioritatea mierei asupra zahărului pentru stomacul și intestinul bolnav și verifică aceste proprietăți folositoare ale mierei asupra câtorva copii bolnavi de enterite acute ori cronice, ce aveau sub tratament; în brațele unei mame era un nenorocit micuț în etate de 8—9 luni, era un biet organism în descompunere; slăbiciune extremă, aspect pământiu, ochi cu cercuri negre, pântecul enorm, nici o poftă de mâncare, vărsături și diaree neîncetată. Recomandă opt zile dietă absolută și apă cu miere și dacă după opt zile va trăi încă, va trebui să-l pună pe lapte de capră diluat la început cu $\frac{1}{3}$ lapte și $\frac{1}{3}$ apă. După trei luni i-se prezintă copilul foarte bine „în carne“ — afară de puțin cerc la ochi — cu pântecul normal, apetitul excelent, defecațiunile regulate și normale și acesta era copilul pe care mierea îl transformase.

Mierea este un zahăr adevărat paradoxal, fiind antiseptic și imediat asimilabil organismului. Un aliment antiseptic care rezistă la oricare descompunere și pe care stomacul sau intestinul îl absoarbe imediat, îl încorporează și aceasta fără modificare, fără muncă. Zahărul obicinuit care se fabrică din sfeclă, e o zaharoză, pe când mierea e o glucoză. El fermentează cu multă ușurință și apoi nu e direct asimilabil, pentru că: mai înainte de a fi absorbit de intestine, el trebuie transformat în glucoză prin mijlocirea salivei și a fermenților dați de stomac ori altfel.

Mierea ca zahăr natural a fost consumată din timpurile cele mai vechi, Virgiliu ne spune că „mierea e un dar cereș“.

Pliniu arată că: „mierea era zahărul antichității, servea farmaciștilor și el nu se întrebuița decât ca medicament.

Biblia o citează în multe locuri. Noul Testament arată că sculându-se Mântuitorul nostru din morți, a

stătut în mijlocul învățăceilor săi și le-a zis lor: Aveți ceva de mâncare aici? Iar ei au dat lui o parte de pește fripte și dintr'un fagur de miere. Și luând înaintea lor a mâncat (Evang. Luca, c. 24, v. 41, 42, 43).

Incontestabil, că mierea este brevet de viață lungă atât în timpurile mitologice cât și în timpul prezent. Aceasta ni-o dovedește între alții Democrit, un mare învățat din vechime, care fiind întrebat de un prieten al său, ce a făcut de a ajuns o sută de ani, a răspuns: „Am mâncat regulat și neîntrerupt miere“. Romulus Pollio, la întrebarea lui August Cesarul a spus că longe vitatea sa excepțională de peste 100 ani o atribuia numai beuturii de miere.

Zara Aga născut în Turcia la 1774, precum ne relatează inginerul agronom Aliu Caillas, ajunge la 1931 vârsta de 157 ani, în deplină vigoare și este obiectul cercetărilor tuturor celebrităților medicale, și longevitatea lui se datorește regimului de miere, explicând unui reporter al ziarului „Le Matin“ că a trăit tot timpul în aer liber, a muncit mult cu fizicul, nu și-a obosit prea mult creierul și, după învățăturile din Coran, nu a consumat de loc vin sau orice alt alcool. Hrana de predilecție îi era iaurtul sau laptele bătut; zilnic bea 1 litru de lapte și adesea se desfăta consumând miere sau prăjituri zaharate și în principiu totdeauna a mâncat puțin. Iată deci o mărturie mai mult a binefacerilor consumării de miere.

Mierea care după constatările făcute de König I. Berlin conține o doză apreciabilă de calorii. Așa de exemplu 10 dkg. miere produc 330 calorii. Că ce putere de căldură reprezintă această doză, ne clarifică compararea ei cu alte alimente. Așa spre pildă oul are 150, carnea de vițel 140, cea de păseri 125, cartofii conțin 90, laptele 65, ceapa 50 calorii. Numai carnea de porc și untura, carnea de vită și untul întrec doza de calorii ale mierei. Fiind de notorietate publică efectele vindecătoare ale mierei, nu pot înțelege cum majoritatea medicilor nu apreciază după cuviință valoarea alimentară și terapeutică a mierii pe când la Romanii și Grecii din antichitate, prin nutrirea lor cu miere acești greci și romani au ajuns la un nivel de admirat cu viața lor.

„Mierea este sânge, măduvă și musculatură“.

Până la anul 1573 când în Augsburg s'a înființat prima fabrică de zahăr, mierea era indispensabilă. Dacă s'ar cunoaște de cătră femeile noastre eficacitatea mierii, ca aliment casnic, îndeosebi la copii, generația viitoare ar fi mai rezistentă și mai ferită decât noi.

În prepararea beuturilor a fost întrebuițată din cele mai vechi timpuri și oenomelul sau vinul de miere Mulsumul, hidromelul erau servite la mesele Romanilor. Egiptenii vechi, Indienii și Grecii atât de mult apreciau beuturile de miere încât aceștia din urmă le țineau demne de a fi servite la masa lui Lucullus. Pe timpul Mântuitorului Hristos, contemporanul Plinius face o descriere amănunțită a preparării beuturii numite „Thalassometi“. Columela descrie „Mulsumul“. Mai înainte fiecare își avea metoda sa proprie de fabricare, fără nici o cunoștință sigură. Astăzi știința se află în stăpânirea procedeelelor celor mai sigure. Cu avântul ce a luat cultivarea viei și a fructelor, ce e drept s'a redus fabricarea beuturilor de miere. Începând cu evul mediu numai apicultorii și turtarii se ocupau cu facerea beuturilor de miere. Multă importanță se dă și astăzi acestei beuturi în Austria, Rusia, Polonia, Germania îndeosebi Abisinia unde și astăzi se consideră ca beătură națională. În timpurile antebelice fabricarea

de vinuri de miere în Franța a luat proporții uimitoare. Multe stabilimente au luat ființă în inima Franței la Paris, între cari unele fabricau zilnic 1800 litri vin de miere și nu erau privite numai ca beuturi alcoolice de desert ci ca beuturi vindecătoare-farmaceutice.

Brilat Savarin raportează despre hidromel că el înveselește sufletul. Un apicultor ne istorisește că totdeauna femeia lui când îl vedea preocupat și rău dispus, recurgea la sticla cu hidromel și îi dădea să bea. Remediul era suveran, buna dispoziție revenea ca prin farmec.

Deci „Nici o casă fără miere!“

Pr. IOAN JUCOS.

Crâmpieie din viață.

Soartea mincinosului.

Împăratul roman Claudiu auzind că a murit un cetățean roman, care în viața sa nici când nu a vorbit adevărul, ci totdeauna a mințit, a dat ordin ca să i-se dărîme casa din temelii, să i-se confiște averea, iar familia să fie exilată, ca nime să nu-și mai aducă aminte de acest om, iar mulțimei să-i servească spre exemplu. Cât de frumos a purces acest domnitor, nesuferind mincinoși în țara sa, cu toate că era păgân.

Venerarea icoanelor sfinte.

Înainte de sinodul II. dela Nicea (al VIII. ecumenic) din anul 787, în care s'a decretat venerarea icoanelor, mii și mii de icoane de ale lui Hristos și de ale sfinților au fost nimicite și arse de luptătorii contra icoanelor. Mai mulți împărați greci au fost de partea răsculaților, așa și Constantin Copronym. Acesta a chemat pe călugărul Ștefan cerându-i părerea în privința închinării la icoanele sfinte. Călugărul cu tot dinadinsul a căutat să arate împăratului că necinstirea icoanelor e lucru neplăcut lui Dumnezeu. A luat un ban și a întrebat pe cei prezenți: Al cui este chipul și scrisoarea de pe el? Toți au răspuns: ale împăratului. Atunci a întrebat mai departe: sunt eu culpabil dacă calc cu picioarele pe acest chip? Da, au răspuns toți, căci prin aceasta vatemi pe împăratul și ești vrednic de moarte. Atunci a zis călugărul: O ce orbi sunteți voi, că judecați la moarte pe cel ce necinstește chipul unui rege pământean, iar din contră pe ceice nimicesc și necinstesc icoana și chipul lui Hristos, a împăratului împăraților, vreți să-i declarați nevinovați. Împăratul în loc de a-și recunoaște rătăcirea, a ucis în mod barbar pe călugăr.

Traducere de preotul N. Valeanu

ȘTIRI

Hirotonire. Prea Sfințitul episcop diecezan a binevoit a hirotoni săptămâna aceasta întru preot pe candidatul *Pavel Trăiconi* pentru parohia din *Rudna*.

Conferință. Azi, Duminecă, la orele 5 d. a. în sala festivă a liceului „Traian Doda” în cadrele F. O. R.-ului va conferența d-l profesor universitar Onisifor Ghibu despre: *Politica religioasă a României întregite*.

Parastas. Joi, la praznicul Sfântului ierarh Nicolae, după sfânta Liturgie s'a celebrat parastas în catedrală pentru fericitul episcop Nicolae Popea. Prea Sfințitul episcop Vasile a ținut să meargă după sfânta Liturgie, la mormântul episcopului, de pie memorie, Nicolae Popea, unde s'a înălțat o rugăciune.

Danie. Miercuri după masă, societatea „Femeilor ortodoxe române” din loc, într'un cadru serbătoresc, a împărțit frumoase daruri de Crăciun săracilor din orașul nostru.

Poșta Redacției.

Din bonurile de impozit, pro Dec. 1931 se detrag câte 200 Lei (două à 100 Lei) la fondul de penziune.

LOZURI

pentru Loteria de Stat

se pot căpăta în fiecare lună până la 14, adică până în ultima zi a înainte de tragere, la

CZIPSZER ADOLF, Caransebeș
Strada Dâlmei Nr. 18.

La Librăria Diecezană

se află de vânzare

obiecte bisericesti

dela cele mai renumite fabrici.

Aducem la cunoștința Onor. cetitori, că

Calendarul Românilor

pe anul comun **1935** anul al XLVII-lea

a apărut și se află de vânzare la Librăria noastră Diecezană cu prețul de 16 Lei.

„CALENDARUL ROMÂNULUI” este cel mai vechi și mai bine redactat calendar din părțile bănățene care și de astădată

apare cu un bogat material literar, șematismul diecezei noastre, consemnarea târgurilor din Bănat și Transilvania.

Tipografia și Librăria Diecezană, Caransebeș.